

Meie puravikke 4

HAAVAPURAVIK (punapuravik, punapea)

Leccinum aurantiacum

Viljakeha värvub katsumisel ja lõikel aeglaselt hallikaslillaks kuni mustjaspruuniks. Kübar oranžikas- kuni tellispunane, viltjas, üle serva ulatuva kübaranahaga, kuni 30 cm. Torukesed valged, hallikad või kollakad, vabad; poorid sama värvi, väikesed, ümarad. Jalg valge, noorelt valgete, vanemalt kahvatu-roostepruunikate soomustega, kuni 20 × 5 cm. Seeneliha valge. Eospulber oliivpruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 13–17 × 4–5 µm.

Leht- ja segametsades, ainult haabade all, väga sageli, kohati hulgi. VI–X. Hinnatav söögiseen värskelt.

Paljud uurijad samastavad ta punapuravikuga.

Sarnased liigid: pargi-, pomerants-, puna- ja palupuravik.

POMERANTSPURAVIK

Leccinum versipelle

Sünonüüm *L. testaceoscabrum*

Viljakeha värvub katsumisel ja lõikel roosakaslillaks, jala alusel vahel sinkjasroheli-seks. Kübar kollakas- kuni punakasoranž, viltjas, üle serva ulatuva kübaranahaga, kuni 30 cm. Torukesed valkjad, vabad; poorid sama värvi, väikesed, ümarad. Jalg valge, peente nõgimustade soomustega, kuni 20 × 5 cm. Seeneliha valge. Eospulber oliivpruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 13–15 × 4,5–5 µm.

Leht- ja segametsades, ainult kaskede all, väga sageli, kohati hulgi. VI–X. Hinnatav söögiseen värskelt.

Sarnased liigid: pargi-, haava-, puna- ja palupuravik.

kupatatult söödav

mürgine

söödav

surmavalt mürgine

tinglikult söödav

värskelt mürgine, kupatatult söödav

mittesöödav

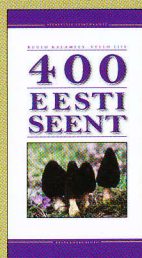

mürgisus kaheldav

Eesti punases raamatus ja/või riikliku looduskaitse all

Loe veel:

PUNAPURAVIK*Leccinum populinum*

FOTO: VELLO LIIV

Kübar sügav-pruunikaspunane kuni punakaspruun, sametine, kübaranahk ulatub veidi üle serva, kuni 28 cm. Torukesed valged, kollaka varjundiga; poorid sama värvi, ümarad. Jalg valge, kollakashalli varjundiga, soomused punapruunid, kuni 20 x 4 cm. Seeneliha hallikas, lõikel või murdmisel muutub hallikas-roosakaspunaseks, hiljem sinipunaseks ja lõpuks tumehalliks. Vigastuskohad sageli sinakad. Eospulber oliivpruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed.

Leht- ja segametsades, kasvab koos haabade või pärnadega, harva. VIII–IX. Hinnatav söögiseen värskelt.

Paljud uurijad samastavad ta haavapuravikuga.

Sarnased liigid: pargi-, pomerants- ja palupuravik.

PALUPURAVIK*Leccinum vulpinum*

Kübar roostepruun, tellis- kuni rebasepunane, viltjas, kübaranahk läheb üle serva pooride peale, kuni 15 cm. Torukesed algul valged, hiljem hallid; poorid määrdunud-hallpruuni või oliivpruuni varjundiga, väikesed, ümarad. Jalg silinderjas, soomused algul valged, hiljem punakaspruunid, lõpuks pea-aegu mustad, kuni 13 x 3 cm. Seeneliha valge, lõikamisel muutub hallikasroosaks, hiljem sinakashalliks. Eospulber oliivpruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 12–20 x 3,5–6,2 µm.

Männikutes ja männisegametsades, mändide all, kaunis sageli. VII–X. Hinnatav söögiseen värskelt.

Sarnased liigid: haava-, pomerants-, puna- ja pargipuravik.

PARGIPURAVIK*Leccinum quercinum*

Viljakeha muutub katsudes ja lõikel aeglaselt punaseks, punakasvioletseks, lillaks või hallikassiniseks. Kübar tumeoranž kuni tellispunane, viltjas, üle serva ulatava kübaranahaga, kuni 12 cm. Torukesed kroomid, vabad; poorid sama värvi, väikesed, ümarad. Jalg valkjalt, vanemalt peente mustjaspruunide soomustega, kuni 15 x 4 cm. Seeneliha valge. Eospulber oliivpruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 13–18 x 4–6 µm.

Tammikutes ja tamme-segametsades, parkides, ainult tamme all, harva. VIII–IX. Hinnatav söögiseen värskelt.

Sarnased liigid: haava-, pomerants-, puna- ja palupuravik.

